

me, som jeg tror vil give regeringen store problemer, fordi jeg tror, at regeringen kommer til at lide af iltmangel på det sociale område.

Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til voldsofre.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Forslagsstillerne pålægger regeringen snarest muligt at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage nødvendige administrative ændringer, der sikrer bedre tilbud om hjælp til voldsofre.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at der skal gøres en stor indsats for at støtte og hjælpe ofre for vold, det drejer sig både om fysisk og psykisk støtte og om økonomisk støtte.

Der er allerede efter gældende ret en række muligheder for at yde økonomisk hjælp og bistand til ofre for voldsforbrydelser, både inden for retssystemet, sundhedsområdet, det sociale område og beskæftigelsesområdet.

Det er vigtigt, at de fagfolk, der kommer i kontakt med offeret, har en viden om de muligheder, der er for at kunne støtte på den bedste måde, eller med andre ord: Behovet for at styrke det tværfaglige samarbejde på dette område er

vigtigt, og der gøres lokalt og regionalt en indsats ved information.

Der vil yderligere ske en styrkelse af dette samarbejde som led i en handleplan mod vold mod kvinder, som jeg vil fremlægge i marts-april måned.

Der findes inden for Justitsministeriets område lovgivning, der sikrer, at ofre har retskrav på erstatning fra staten for personskade, der forvoldes ved en voldsforbrydelse begået i den danske stat. Erstatningen fra staten omfatter bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte, tort, varigt men, varig nedsættelse af offerets erhvervsevne og helbredsudgifter, herunder efter omstændighederne erstatning for offerets udgifter til læge- og psykologhjælp.

Efter retsplejeloven skal retten ved alle voldsforbrydelser og seksualforbrydelser beskikke en bistandsadvokat for offeret, hvis offeret begærer det. Kun i helt bagatelagtige sager, hvor advokatbistand ikke tjener noget berettiget formål, kan retten afslå en begæring om advokatbeskikkelse.

Kl. 17.30

Desuden findes der i dag et landsdækkende net af lokale og uafhængige offerrådgivninger, hvor ofre for forbrydelser tilbydes støtte og vejledning af frivillige støttepersoner. Der er etableret offerrådgivninger i samtlige landets 54 politikredse. Offerrådgivningerne er et supplement til den rådgivning og støtte, der ydes af politiet, andre institutioner og professionelle.

Inden for sundhedsområdet er der ligeledes muligheder for rådgivning. En praktiserende læge kan tilbyde både mænd og kvinder personlige samtaleforløb vedrørende forhold i forbindelse med den enkeltes helbred eller om personlige problemer. Siden den 1. juli 1995 har ofre for vold kunnet få tilskud fra den offentlige sygesikring på 60 pct. af udgifterne til psykologbehandling efter henvisning fra praktiserende læge.

Efter servicelovens bestemmelser er den rådgivning og vejledning samt koordinerende funktion, som ydes i socialforvaltningen, vigtig, også som led i det tværfaglige samarbejde mellem de instanser, der bliver inddraget i en voldssag.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område pålægger en kommune at behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Med den gældende lovgivning i lov om aktiv socialpolitik er der ligeledes en bred vifte af muligheder for at støtte bl.a. voldsofre med hjælp til

midlertidig forsørgelse og hjælp til at fastholde eller få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at også den frivillige indsats er af stor betydning på området, hvad netop ordningen med offerrådgivning er udtryk for. Også en lang række frivilliges arbejde på det sociale område, ikke mindst på krisecenterområdet, er af stor betydning. Der er imidlertid stor forskel på at være voldsoffer efter f.eks. gadevold eller offer som følge af vold fra en ægtefælle eller samlever. Og de behov, der er for den rette støtte, vil være vidt forskellige.

Det afgørende er derfor, at de myndigheder, der skal yde råd og vejledning, har den fornødne viden og ved, hvor der kan trækkes på anden sagkundskab, eller hvem der kan henvises til. Når det tværfaglige samarbejde mellem de forskellige instanser fungerer, ydes derfor den bedste støtte. Netop styrkelse af dette område vil være helt centralt i den handlingsplan, særlig om indsatsen over for vold mod kvinder og om behandlingsstilbud til voldelige mænd, som jeg vil fremlægge.

Regeringen finder forslagsstillernes beslutningsforslag positivt. Regeringen er enig i, at volds ofre skal støttes bedst muligt, men mener, at der allerede er tilstrækkelig lovgivning, der skaber rammerne for denne hjælp, og at det først og fremmest er med styrkelse af den tværfaglige og helhedsorienterede indsats, at volds ofre hjælpes bedst. Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre er vi meget enige i, at vi skal være opmærksomme på at yde den fornødne støtte og hjælp til volds ofre. Vi skal være meget opmærksomme på, at ofre ikke bliver ladt i stikken.

For mig at se er der i dag en bred vifte af muligheder for netop at støtte personer i en sådan situation – der er lige fra erstatningsreglerne til rådgivning og vejledning i forhold til, hvad det er, den pågældende person har brug for for at komme videre med sit liv, og der er både fokus på psykiske og fysiske problemer – vel vidende at det kan være meget vanskeligt for de her personer at finde ud af, hvordan de kommer videre med deres liv, også set i relation til arbejdsmarkedet og andre sociale sammenhænge.

De lovgivningsmæssige rammer er efter min opfattelse til stede, og som bebudet af socialministeren er der nu en handlingsplan på vej om vold mod kvinder. Jeg synes, det er vigtigt i den

forbindelse at få sat fokus på samspillet mellem de forskellige instanser og få undersøgt, om det fungerer i helhed. Jeg synes også, det er relevant at samle op på den viden og erfaring, man har, i forbindelse med udarbejdelse af handlingsplanen.

Noget af det meget konkrete i SF's forslag er den del, der handler om at afsætte 5 mio. kr. ekstra til dækning af eventuelle ekstra udgifter på dette område. Der er en meget, skal vi sige, vag begrundelse for at afsætte 5 mio. kr. og på den måde øge de økonomiske ressourcer og efter min opfattelse en lidt for tilfældig måde at argumentere på.

Kl. 17.35

Her kunne man ønske sig, at der også var en konkret anvisning på, hvordan man skulle finansiere sådanne tiltag, eller at der var nogle formuleringer, hvor SF ville udvise interesse for også at se på de økonomiske sammenhænge.

Jeg har bemærket ved et tidligere forslag fra SF i dag, nemlig L 39, at der har man søreme fundet ud af at tilkendegive, at SF gerne vil drøfte dette samt den nødvendige finansiering i forbindelse med behandlingen af forslaget. Det er jo interessant at fokusere på, om SF også generelt er lidt optaget af økonomiske sammenhænge i de forslag, der bliver fremsat.

Som sagt synes jeg, at der kan være brug for at prøve at samle på viden og erfaring i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen om vold mod kvinder og dér se på samspillet mellem de forskellige instanser og formerne for hjælp.

Med disse ord vil jeg afvise forslaget fra SF.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Da fru Eva Kjer tilsyneladende ikke rigtig har sat sig ind i beslutningsforslaget, vil jeg blot lige gøre opmærksom på punkt 2. Sagen er nemlig den, at langt de fleste omkostninger, der er forbundet med det her beslutningsforslag, kan henvises til, at det enten er staten, amtskommunen eller kommunen, men der kan komme en eller anden form for ekstraudgift. Det er det, der ligger i det.

Vi kan ikke på nuværende tidspunkt vide, hvor meget det i virkeligheden bliver, for mange af de penge, som vi giver Landsforeningen Hjælp Volds ofre beføjelser til at bruge, ligger rent faktisk i den offererstatning, som man får, således at det er tvivlsomt, om det bliver ret meget.

Det eksempel, som jeg synes er meget godt, er, hvor Landsforeningen Hjælp Voldsofre går ind konkret og siger, at her er der en hjerneskadet person, der har været udsat for et voldsomt overfald. De giver ham et specielt tilbud på sanatoriet i Vejle Amt, betaler det ud af deres almindelige 1 mio. kr.-bevilling, som de har i dag.

Isådan nogle situationer kan man ikke gå hen og finde pengene, fordi det er en konkret bevilling, de beslutter sig for. Den mand er i arbejde. Det synes jeg er interessant. Der var ikke nogen, der i øvrigt ville hjælpe ham.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg er skam meget opmærksom på, at det netop er et spørgsmål om at afsætte ekstra ressourcer, som der står i bemærkningerne, til dækning af de udgifter, der måtte ligge ud over de udgifter, der vil blive refunderet efter gældende regler. Men det, jeg gerne vil påpege, er, at jeg synes, at det er vanskeligt at afsætte en pulje til at dække en eller anden form for udgift, der måtte opstå.

Jeg anerkender fuldt ud det her eksempel, som er med i bemærkningerne til beslutningsforslaget, og kan godt se, at det er en situation, hvor en person er blevet hjulpet gennem en konkret bevilling.

Men det vil jo være meget vanskeligt at få udarbejdet de retningslinjer for, hvornår den pulje skulle gå ind og dække udgifterne. I hvilke konkrete situationer? Jeg vil være betænkelig ved, at der er en pulje, hvor der er sådan en åben adgang, hvor man kan sige, at er der udgifter, der tilfældigvis ikke er dækket ind andre steder, kan man hente pengene i den pågældende pulje.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hvis det her skal opfattes som en åbning, er vi meget indstillet på at forhandle om, hvordan man i givet fald skal fastsætte nogle retningslinjer for brugen af de her penge.

Noget af det, man eksempelvis kan bruge pengene på, er: Staten betaler 60 pct. af psykologhjælpen, og resten får man på et eller andet tidspunkt, når Nævnet vedrørende Erstatning til Ofre for Voldsforbrydelser er færdige med at træffe beslutning om, hvorvidt man kan få penge, og i givet fald hvor meget, fordi de lægger udgiften oveni.

Men hvordan skal den stakkels kontant-hjælpsmodtager, SU-modtager eller folk, der ikke har penge, fordi de af den ene eller anden

grund ikke er ude på arbejdsmarkedet, finansiere deres psykologhjælp i de 1-2 år, der går, før de får udbetalt erstatningen? Det er bl.a. også noget af det, som de her penge skal bruges til.

Karen J. Klint (S):

Med dette forslag ønsker Socialistisk Folkeparti at øge voldsofres muligheder for en mere bredt sammensat hjælp, end der er i dag, så offeret får bedre muligheder for at genetablere en rimelig, ja, helst god livskvalitet.

Forslaget synes således at ligge i forlængelse af socialdemokratisk rets- og socialpolitik, hvor der skete en kraftig forbedring af voldsofrenes retsstilling under den tidligere regering, ikke mindst gennem den såkaldte voldspakke. Der er desuden sket en fordobling af satserne for erstatninger til ofre, og som nævnt af socialministeren er der etableret offerrådgivning rundt omkring i det ganske land.

Kl. 17.40

Vi er i Socialdemokratiet enige i, at det skal være trygt at leve i Danmark, og at ofrene for voldskriminalitet skal sikres den fornødne hjælp. Både den menneskelige og den økonomiske bistand til ofrene for kriminalitet skal hele tiden gøres bedre og gives med så kort ventetid som muligt.

Socialdemokratiet anerkender her som på andre felter de frivillige organisationers arbejde i forhold til borgere med et særligt behov. Det gælder også Landsforeningen Hjælp Voldsofre, som direkte nævnes i forslaget. Indsats fra frivillige organisationer skal både nu og i fremtiden supplere den offentlige indsats, som vi finder skal have en central plads.

Vi ser således positivt på de hensigter, der ligger bag forslaget, og vi vil gerne indgå i et konstruktivt udvalgsarbejde om, hvordan der kan ske en styrkelse af hjælpen til voldsofrene.

Under udvalgsarbejdet har vi en række spørgsmål, og et af dem er, hvordan det vil påvirke ofrenes retsstilling, at en så stor del af en visitation overdrages til en organisation, der ikke kan have et myndighedsansvar. Vi vil som sagt gerne drøfte forslaget i alle dets aspekter under udvalgsarbejdet, for vi har det samme mål om at forbedre voldsofrenes vilkår som forslagsstillerne.

Jeg vil dog benytte lejligheden i dag til at udtrykke en stor bekymring over, at Nævnet vedrørende Erstatning til Ofre for Voldsforbrydelser står på regeringens liste over dem, der skal have tilpasset bevilling og eventuelle opgaver. Så vidt

vi har forstået listen, betyder det, at man står der, næsten det samme som, at der er en nedskæring undervejs, og vi frygter en nedskæring til skade for ofrene.

Pia Kristensen (DF):

I Dansk Folkeparti kan vi fuldt ud tilslutte os forslagsstillernes ønske om at finde en hurtig og effektiv indsats over for offeret i forbindelse med voldssager.

Et voldsoffer skal ikke vente på at få hjælp. Det skal ske her og nu. De fysiske men kan helbredes hos en læge, hvorimod de psykiske men er langvarige. Vi ved, at jo hurtigere, der bliver sat ind med psykologhjælp, jo større er chancerne for at hindre social stigmatisering og længevarende psykiske men.

Der er mange former for vold, også den vold, hvor en psykolog har svært ved at hjælpe. Jeg taler om vold i hjemmet. Vold mod kvinder og børn, der må flygte til krisecentre og spærre sig selv inde for at kunne være i sikkerhed. Det er i grunden absurd, at den voldelige ægtemand kan gå fri. Det burde jo egentlig være ham, der sad bag lås og slå.

De voldsramte kvinder og børn skal på et tidspunkt udsluses fra krisecentrene. Oftest sker der så det, at den voldelige ægtemand følger efter, selv på tværs af kommunegrænserne, og kvinder og børn udsættes for en konstant chikane og psykisk terror. Her skal der bare mere end psykologhjælp til. Her må politiet inddrages, så manden kan fjernes hurtigt og effektivt. Det var et sidespring, men i høj grad et emne, som Dansk Folkeparti mener er vigtigt at behandle ved en senere lejlighed.

Det her forslag kan vi støtte delvis. Vi mener fortsat, at det primært skal være en offentlig opgave at yde hjælp til voldsramte, men vi er meget åbne over for et samarbejde med Landsforeningen Hjælp Voldsofre. Dog mener vi, at der skal være en tydeliggørelse af, hvad det offentlige og det private skal udføre. Men vi er positive over for det.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg er selvfølgelig meget taknemmelig for Dansk Folkepartis støtte, og jeg vil så også sikre mig, at Dansk Folkeparti i givet fald vil støtte SF's ændringsforslag til finansloven, hvor vi naturligvis har det her på.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg går ud fra, at der kommer et udvalgsarbejde, og så vil vi se nærmere på det i løbet af udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg bliver nødt til at få det præciseret: Er det her en fuld tilslutning? Sådan måtte jeg forstå Dansk Folkepartis ordførers indlæg. Er der fuldt ud tilslutning? Er det det, er det også en økonomisk tilslutning, for ellers er det bare mundsvejr og snak, så er der jo intet indhold i den tilslutning.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

SF's ordfører har ret. Der er ikke fuldt ud tilslutning. Jeg sagde delvis tilslutning, fordi Dansk Folkeparti fortsat mener, at det er det offentlige system, der skal gå ind og udføre den opgave. Men vi vil meget gerne have foreningen med ind i et samarbejde med det offentlige. Så det var en delvis tilslutning.

Kl. 17.45

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Anne Bastrup, sidste gang.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg må så blot konstatere, at ifølge den sprogbrug, vi i blot bruger herinde i Folketinget, var det en afvisning.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre har jo rent faktisk en bevilling, medmindre regeringen skærer den væk. Den eksisterer. Det her handler om at give den udvidede beføjelser. Jeg må forstå Dansk Folkeparti således, at det er en afvisning. Og så synes jeg, at det er smartere at sige det rent ud, i stedet for altid at sige: Vi er enormt enige, men stemmer i øvrigt imod. Det er uhenigtsmæssigt, for vi aner ikke, hvordan vi så kan arbejde herinde.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det må jo åbenbart være mig, der ikke udtrykker mig tydeligt nok. Jeg har aldrig sagt, og det sagde jeg heller ikke den første gang, jeg stod heroppe: Vi går ikke hundrede procent ind for det. Vi er delvis enige. Og jeg siger det igen: Dansk Folkeparti mener, at det først og fremmest er en offentlig opgave at sikre støtte til

voldsofre. Men vi kan se, at det måske vil være meget fornuftigt, hvis vi også får foreningen med ind. De har åbenbart meget forstand på den slags. Så et samarbejde ville jo være meget fint.

Jeg sagde, som jeg sagde i min ordførertale: Vi er delvis enige. Og om vi kan samarbejde om det, finder vi ud af i løbet af udvalgsarbejdet.

Anders Stenild (KF):

Det Konservative Folkeparti har sympati for forslaget fremsat af SF. Ministeren vil fremlægge en handlingsplan mod vold mod kvinder i løbet af et par måneder, og det kan vi Konservative støtte varmt. Vi finder det vigtigt, at det regionale og lokale tværfaglige arbejde styrkes, og vi er bekendt med, at justitsministeren arbejder med et forslag, som går ud på at stoppe volden, hvilket vi også hilser velkommen.

Vi synes, at regeringen virkelig arbejder på at gøre en mærkbar indsats på området. I Ribe Amt og Århus Amt kører der et pilotprojekt, hvori man forsøger at samle alle de kræfter, som er relevante for at støtte de voldsramte og i det hele taget hjælpe familierne, og dér kommer voldsudøveren altså også ind i billedet, når vi taler hustruvold.

Det er interessant, at SF med dette forslag foreslår, at Landsforeningen Hjælp Voldsofre, som jeg kan forstå er en privat organisation, nu skal til at have myndighedsbeføjelser.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget. Vi mener, at regeringen har andre og langt bedre forslag på bedding. Så vi afviser forslaget fremsat af SF.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg har et ret konkret spørgsmål til Venstres ordfører. Jeg forstod ordførerens tale således, at der blev henvist til en kommende plan vedrørende vold over for kvinder. Den debat, vi har om sagen her, drejer sig om volds ofre i al almindelighed, og så vil jeg spørge: Hvad så med de volds ofre, som tilfældigvis ikke er kvinder?

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg går ud fra, at det var et spørgsmål til den sidste ordfører?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Undskyld! Jeg kom til at sætte en forkert partibetegnelse på. Det var til den konservative ord-

fører, og det var også den konservative ordførers ordførertale, jeg refererede til.

(Kort bemærkning).

Anders Stenild (KF):

Jamen som det også er fremgået af debatten, er det jo meget vigtigt, at vi får taget hånd om dem, der øver volden og om, hvad der er skyld i volden. Men når vi taler om kvinder, er det nemmest at sige, at så er det ofte mænd, der udøver vold. Men selvfølgelig skal der tages hånd om, hvorfor volden opstår. Det er meget vigtigt for os.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg må nu konstatere, at Det Konservative Folkeparti er fuldstændig ligeglad med de mænd, der bliver slået ned på gaderne, er fuldstændig ligeglad med, at der rent faktisk er nogle store problemer med, hvordan man tager sig af dem. Det er fuldstændig rigtigt, at vi har krisecentre til kvinder, og jeg er glad for, at regeringen nu langt om længe har opdaget, at det rent faktisk er en god idé. I den tidligere regerings tid var der jo ikke nogen fra Venstre og De Konservative, der aktivt gik ind og støttede det her område. Det er fint.

Kl. 17.50

Men det, det handler om her, er folk, der bliver slået ned på gaden, som ikke er gift med voldsudøveren, og som bare står fuldstændig uden at have nogen, der tager sig af dem og vil være tovholder for deres sag.

Jeg synes, den konservative holdning er interessant. Handler det nu kun om at forebygge vold, eller handler det også om at tage de ofre, der kommer af volden, alvorligt? Hvad er Det Konservative Folkepartis politik?

(Kort bemærkning).

Anders Stenild (KF):

Hvis vi tager eksempelvis rockerne, som jo er nogle, der har udøvet megen vold – og der må man nok sige, at den forrige regering jo altså ikke har været i stand til at øve en markant indsats for at få den gangsterlignende organisation bekæmpet godt nok – så vil Det Konservative Folkeparti dér gå ind for, at vi selvfølgelig skal hjælpe ofrene. Men vi vil gøre en indsats for at få volden bekæmpet, og det har den forrige regering gennem 9 år jo altså ikke været i stand til at gøre godt nok.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg må nu konstatere, at Det Konservative Folkeparti ikke mener, at man skal støtte ofre, gøre en særlig indsats over for mennesker, der er blevet udsat for helt almindelige værtshusslagsmål. Der er virkelig en brist i Det Konservative Folkepartis politik. Det synes jeg er betænkeligt.

(Kort bemærkning).

Anders Stenild (KF):

Jeg må sige til forslagsstilleren, at den nuværende regering jo har en række ting på bedding, som jeg fortrøstningsfuldt ser frem til.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen (V)):

Fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, der var mange tiltalende overvejelser i ministerens indlæg om, hvad der måtte komme i forhold til den problemstilling, som SF rejser med dette beslutningsforslag. Dermed også sagt, at vi er enige i formålet med beslutningsforslaget: at sikre, at et offer for en voldsforbrydelse får hjælp til at reetablere sig i en situation, der er så tæt på den, som vedkommende var i før den kriminelle handling.

Det er en god intention, og det er også rigtigt, at vi får fokus ikke kun på ofre for vold i hjemmet, men også på de andre typer af vold, som det allerede har været nævnt her på talerstolen.

Det, vi måske har lidt svært ved at gennemskue, er, hvorfor det er Landsforeningen Hjælp Voldsofre, som skal varetage den opgave, for det synes på mange måder at være en klokkeklar offentlig opgave at sørge for, at de, som har været udsat for en situation, der har ændret deres liv fundamentalt, faktisk får den støtte, som de har brug for, samt hvorfor SF's forslagsstiller ikke i forslaget giver et overblik over den nuværende situation på området, hvad der faktisk findes af hjælp og støttende foranstaltninger. Det at få et overblik over den nuværende situation og i sin helhed se, hvad det offentlige tilbud er, synes nødvendigt, ikke mindst i lyset af, at SF vil udlancere hjælpen til voldsofre til en privat organisation.

Det er muligvis et forsøg på at tale et sprog, som regeringen vil kunne forstå, men jeg synes til gengæld, at det gør det lidt svært for os andre at gennemskue konsekvensen af forslaget. Derfor kan vi ikke støtte det på det foreliggende

grundlag, om end vi støtter intentionen meget klart.

Pernille Falcon (EL):

Enhedslisten er enig i, at det afgørende er, at voldsofre får omgående hjælp. Hjælpen skal omfatte både den akutte psykologhjælp, så offeret kan få bearbejdet det skete og lære at leve med det, og hjælp og støtte til at komme videre socialt, arbejdsmæssigt og uddannelsesmæssigt.

Vi vil gerne under udvalgsbehandlingen drøfte, hvordan indsatsen tilrettelægges bedst muligt, men vi er altså usikre på, om den bedste løsning er at give Landsforeningen Hjælp Voldsofre kompetencen, sådan som det her er foreslået. Men det er helt klart et plus, at der peges på en koordineret indsats, for det er jo tit det, det skorter på. Og voldsofferet har typisk ikke selv kræfter til at stå for den nødvendige koordinering.

Vi er enige i, at der er brug for hurtig hjælp, og at den rigtige hjælp ikke skal sande til i kommunernes sagsbunker. Men vi vil som sagt gerne være med til en mere indgående drøftelse, før vi tager endelig stilling til forslaget.

Vi synes, der er elementer, der ikke er nævnt i beslutningsforslaget. F.eks. har kvindekrisecentrene gang på gang påpeget det problematiske i, at der er alt for få ressourcer og muligheder, når det drejer sig om f.eks. børns voldsramte familier. Og vi synes også, at der f.eks. er gode erfaringer fra Mødrehjælpens projekt »Bjørnen« med behandlingstilbud til mænd, der er voldelige i deres parforhold, som taler for, at der systematisk også tilbydes hjælp til dem, så de ikke går fra det ene voldelige parforhold til det andet til skade for både dem, kvinderne og børnene.

Men grundlæggende er vi altså enige med forslagsstillerne i, at der er brug for en styrket indsats, og at det er vigtigt, at voldsofre får en automatisk ret til hjælp.

Kl. 17.55

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti er meget enig med SF i, at der skal sikres bedre tilbud om hjælp til voldsofre, så vi er meget positive over for forslagsstillerens hensigt med forslaget.

Der tænkes i forslaget på psykologhjælp og på hjælp på en række områder, således at offeret får mulighed for at fortsætte sin tilværelse på vilkår, der ligger så tæt som muligt på dem, den pågældende havde før forbrydelsen. Det er et godt forslag og meget sympatisk.

Men at lægge hele formidlingen af tilbuddet over til Landsforeningen Hjælp Voldsofre forstå vi egentlig ikke grunden til. Vores holdning er, at frivillige organisationer kan, skal være og er et supplement til det offentlige initiativer og tilbud på et område. Kommunen eller amtet eller det offentlige har forpligtelsen og ansvaret på området og kan udlicitere opgaver til frivillige organisationer og indgå kontrakt med foreninger og organisationer omkring løsning af nogle konkrete opgaver.

Kristeligt Folkeparti mener, det er vigtigt, at ansvaret og forpligtelsen stadig væk ligger hos det offentlige. En forening kan for så vidt godt være tovholder og give råd og vejledning og henvise til voldtægtscentre, krisecentre eller andre etablerede institutioner og hjælpemuligheder efter aftale med amt og kommune. Men helt at overlade opgaven til en frivillig organisation synes vi nok ikke om, hverken for organisationens, for den pågældende persons eller for samfundets skyld. Frivillige organisationer skal ikke totalt overtage samfundets opgaver, men skal være supplement.

Vi skal sørge for bedre hjælp og støtte til voldsofre. Vi skal sørge for flere pladser på krisecentre både for mænd og kvinder. Der skal styrkes og strammes op på dette område. Og her kan jeg ikke lade være med at tænke på en speciel gruppe voldsofre, som ikke er nævnt i forslaget, nemlig børnene, der er blevet udsat for seksuelle overgreb, seksuel vold.

Denne gruppe er ofte slet ikke klar over, hvad det er, der bliver begået mod dem, og først mange år senere, når de er blevet voksne, går det op for dem og forstår de, hvad en eller flere voksne har begået mod dem. Også denne gruppe, disse børn, skal have hjælp.

Nuværende lovgivning siger, at offeret i denne her forbindelse skal meddele behov for psykologhjælp inden et halvt år efter, at overgrebet har fundet sted. Denne bestemmelse er totalt ude af trit med virkeligheden vedrørende denne gruppe børn. Disse børn bliver ofte selv krænker som voksne, hvis ikke de får hjælp, og det gør langt de fleste af dem ikke.

Så ja, der skal ske noget mere på området, både vedrørende voldsofre, som er voksne, og voldsofre, som er børn. I bemærkningerne til forslaget står der: Er det nødvendigt for den pågældende at flytte på grund af angst for nye pressalier eller andet, så skal kontaktpersonen på tilsvarende måde osv. osv.

Et barn har ikke denne her mulighed. Et barn kan ikke bare flytte. Et barn lever midt i det og lider skade både psykisk og fysisk.

Der er nogle, der skønner, at der er 10.000 af dem i Danmark, og andre skønner, at hvert tiende barn har oplevet sådan noget. Hvor stort tallet er, ved vi ikke helt præcist, men denne rimelig store gruppe børn bør medregnes blandt voldsofre, og dem skal der også gøres noget for.

Kristeligt Folkeparti vil igen komme med sit eget forslag vedrørende hjælp til dem, hvis ikke denne gruppe voldsofre også er omfattet af regeringens kommende initiativ på området. Men vi er meget villige og meget positive over for at diskutere hele det her område både med SF og med regeringen, for der skal simpelt hen strammes op på det.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Indledningsvis synes jeg, det i forbindelse med fru Tove Videbæks indlæg skal siges til SF's ros, at incestofre faktisk også er omfattet af det, som Landsforeningen Hjælp Voldsofre beskæftiger sig med, og det er også incestofre uanset deres alder.

Jeg vil spørge fru Tove Videbæk, om ikke vi kunne interessere hende i at sikre, at vi får et helhedssyn. Jeg synes nemlig, at det – som SF understreger, og som i hvert fald interesserer os – ikke er et forslag om en overtagelse af offentlige opgaver, men en påpegnings af, at det egentlig er en offentlig opgave, som ikke bliver løst, fordi der ikke er nogen koordinering mellem det, som foregår på det retslige område, på socialområdet, på sundhedsområdet og specielt i det nye, meget store Beskæftigelsesministerium.

Kl. 18.00

Det ville være meget hensigtsmæssigt, hvis vi fik et overblik over, hvad vi egentlig stiller til rådighed, med henblik på at få en klar ansvarsplacering. Fru Tove Videbæk har selvfølgelig ret i, at det er et meget komplekst område, men det afgørende er, at voldsofre ikke oplever det, som om de bliver kastet fra den ene til den anden og videre til den tredje kasse.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Margrethe Vestager har helt ret i, at vi skal sikre, at vi får et helhedssyn på området, og jeg sluttede også min ordførertale med at sige – og vil gerne gøre det igen – at jeg meget gerne vil være med til at diskutere hele området med

både regeringen, SF og hvem, der ellers vil være med, for vi skal have styrket indsatsen for både de voksne og børnene.

Der skal en helhedstænkning til, men ansvar, forpligtelsen, ligger hos det offentlige, dvs. amter og kommuner, som kan udlicitere og indgå kontrakt med frivillige private organisationer. Vi mener stadig ikke, at de organisationer skal overtage forpligtelserne og ansvaret på området, men et helhedssyn: Ja, tak!

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Fru Anne Baastrup som ordfører for forslagsstillerne.

Anne Baastrup (SF):

Jeg takker for debatten.

Det har været en lang kamp for SF op gennem 1980'erne og 1990'erne for overhovedet at få sat ofre for vold på dagsordenen. I gamle dage fik man simpelt hen modregnet sin erstatning i den kontanthjælp, man havde fået. Det er historie nu, men det tog mange folketingsamlinger, før vi fik et flertal i Folketinget til at være opmærksom på den problemstilling, som ofre for bl.a. vold udsættes for.

Socialministeren sagde, at alt er godt, sådan som det foregår, men måske kan gøres en lille smule bedre. Det tværfaglige samarbejde skal forbedres, men der er store muligheder inden for de gældende regler. Jeg synes, det er problematisk, at socialministeren nævner, at offererstatningen er god nok, i og med at vi jo ved, at den først udbetales på et meget senere tidspunkt. Og hvad er det, man som offer har brug for her og nu? Det er bl.a. at få finansieret sin psykologhjælp, og det er at få finansieret de forskellige typer af behandling, som det offentlige sundhedssystem i øvrigt ikke finansierer.

Sagen er den, at Nævnet vedrørende Erstatning til Ofre for Voldsforbrydelser er meget kulant med at betale den type udgifter. Men det er vanskeligt for den enkelte, for ud over at man skal have pengene fra et i København hjemmehørende nævn, skal man også selv finde ud af, at den mulighed er til stede. Har man været udsat for vold og går til socialforvaltningen og får en socialrådgiver, er det meget, meget svært for den pågældende rådgiver at vide præcis, hvad man kan gøre, hvad det er for nogle snore, man kan trække i, og hvordan man kan give den pågældende helhedshjælp.

Så siges det, at der beskikkes bistandsadvokater. Ja, men hvad er bistandsadvokatens rolle?

Den er meget, meget lille. Han har stort set ikke nogen beføjelser, han kan sidde og rådgive lidt i retshjælpen, og så færdig. De penge, der betales til bistandsadvokater, er efter min bedste opfattelse ikke penge, der i alle situationer er givet godt nok ud, i hvert fald slet ikke, hvis man tror på det, socialministeren sagde her fra talerstolen, nemlig at det er en særlig hjælp til at få samlet hele det liv, man måske har fået smadret.

Så nævnes offerrådgivningerne rundt omkring i politikredsene. Det var den tidligere regeringens projekt, og vi støttede det da også, men jeg har hørt, at de består af lægfolk og meget ofte kun har ganske, ganske få sager. Det betyder, at der kommer en nedadgående spiral: Er der overhovedet brug for os, der sidder i offerrådgivningen? Det bliver virkelig svært at dygtiggøre sig, og derfor tror jeg, det er vigtigt at samle nogle af de tunge sager ét sted.

KL 18.05

Så bliver vi skældt ud, fordi vi giver Landsforeningen Hjælp Voldsofre en myndighedsopgave. Det er fuldstændig rigtigt, og den skældud skal vi også have. Men det var for at råbe op, for at sige, at der er et problem. Folk skal huske at søge ekstra SU-klip, de skal huske at få skrevet den rigtige ansøgning til offererstatningsnævnet, og de skal huske at få alt med. De skal i øvrigt også til arbejds træning, de skal en lang række andre ting, og der er ikke nogen i den sociale forvaltning, der har tilstrækkeligt kendskab til hele det brede område. For at provokere giver vi derfor landsforeningen en mulighed for at løse nogle selvstændige myndighedsopgaver for overhovedet at få råbt systemet op, men jeg kan forstå, at socialministeren ikke er blevet råbt op.

Det er i øvrigt også meget interessant, at her i valgkampen beskrev jeg forslaget i forskellige aviser og også på møder, og jeg hørte ikke på noget tidspunkt, at nogen fra Venstre, De Konservative eller Dansk Folkeparti antydede kritik af det, tværtimod: Der var ubetinget ros, og så er det jo meget interessant, når man står her i Folketingssalen og skal høste udbyttet af noget af det, som jeg kan forstå statsministeren lægger megen vægt på: at man holder sine løfter. På mine direkte spørgsmål var der ikke én eneste blandt de pågældende partiers kandidater, der ikke syntes, at det var en rigtig god idé, som de ville stemme for. Det er meget interessant, men sådan kan vi nok blive ved de næste par år.

Så bliver jeg kritiseret for, at vi ikke i tilstrækkelig grad har sat fokus på børn, der har været udsat for vold af forskellige karakter, herunder

incest. Kristeligt Folkeparti har fuldstændig ret i den kritik, men jeg mener, det er et af de indsatsområder, som ikke skulle omfattes af forslaget. Det, der er afgørende for os med beslutningsforslaget, er, at det skal handle om voksne, der på en eller anden måde skal hjælpes videre.

Fru Margrethe Vestager kom med den korte bemærkning til fru Tove Videbæk ind på, at vi mangler et overblik, at vi mangler en præcis konstatering af, hvor hullerne er i systemet. Det må jo også være forudsætningen for, at socialministeren overhovedet kan lægge op til et tværfagligt samarbejde: at vi har en totalregistrering af, hvor hullerne er.

Vi vil fra SF's side benytte dette beslutningsforslag til at arbejde videre med at få afdækket hullerne, og så kan vi måske på et eller andet tidspunkt blive enige med de politikere, der i øvrigt sidder i Retsudvalget og Sundhedsudvalget – jeg skal komme efter dig-udvalget – for vi aner i virkeligheden ikke, hvor mange politikere der hver for sig er ordførere på området.

Der er huller, og jeg er meget glad for, at der i hvert fald er nogle af partierne, der er enige i, at det er tilfældet. Desværre er socialministeren det ikke, men så kan vi jo via de spørgsmål, vi nu stiller til Socialministeriet, og de svar, som ministeren skal underskrive, langsomt få opbygget en fælles viden om, hvor problemerne er.

Jeg takker for debatten.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Nok laver vi en del om på udvalgene her i Folketinget, men jeg tror, fru Anne Baastrup fik nævnt et, der bestemt ikke hører til i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 31:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en ny model for offentligt tilskud til adoption af udenlandske børn.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Efter de gældende regler udbetales efter børnetilskudsloven et engangsbeløb til forældre, der har adopteret et udenlandsk barn. Beløbet reguleres årligt med satsreguleringsprocenten og vil i 2002 være 37.130 kr.

Efter det fremsatte beslutningsforslag skal denne model ændres, således at tilskuddet udbetales direkte til den formidlende organisation. Myndighederne skal årligt forhandle budgettet for næste år med hver enkelt organisation og derefter fastsætte det tilskud, der udbetales for hvert barn. Efter forslaget kan der ved forhandlingerne tages udgangspunkt i forskellige kategorier, hvoraf nogle kan indeks- og valutakursreguleres, og det er forslagsstillernes opfattelse, at statens tilskud bør dække samtlige udgifter til formidlingsarbejdet.

Kl. 18.10

Begrundelsen for forslaget er ifølge forslagsstillerne, at adoptionsgebyrerne til de adoptionsformidlende organisationer nu er af en sådan størrelse, at det lægger hindringer i vejen for international adoption.

Forslaget er en genfremsættelse af et beslutningsforslag, SF fremsatte i forrige folketings-samling, og som blev behandlet i Folketingets Socialudvalg. Under udvalgsbehandlingen kom der ikke noget frem, der pegede på, at der ville være tale om en administrativt enklere model.

Det er regeringens opfattelse, at den resterende ordning er administrativt enkel og giver staten et vist styr på det offentlige udgifter til adoption. Den foreslåede nye model vil betyde, at der skal sættes et større administrativt apparat i gang ved fastsættelsen af tilskuddene, og der lægges op til, at de offentlige udgifter til adoption automatisk skal følge valutakursændringer og ændringer i udgifter, som beror på,